

Datum

2025-09-25

Adress

Diarienummer

TN-2025-1508

Yttrande

Till

[Mottagare]

**Remiss Klimat- och näringslivsdepartementet ,
skyddet genom nationell fridlysning anpassas till
arternas skyddsbehov och andra angelägna
intressen**

[Fyll i mottagarens diarienummer]

Tekniska nämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Regeringen föreslår ändringar av de nationella fridlysningsbestämmelserna i en promemoria som skickades ut i juli i år. Det övergripande syftet med förändringarna är att ge starkare skydd till de mest hotade arterna samtidigt som reglerna inte i onödan ska försvåra för verksamheter som skogsbruk eller annan markanvändning. Tekniska nämnden är kritisk till framför allt de nya föreslagna undantagen då de riskerar att bidra till en negativ utveckling för flera arter och i förlängningen den biologiska mångfalden.

Yttrande

Tekniska nämnden ser flera positiva delar i promemorians förslag, bland annat ett stärkt skydd för vissa av Sveriges mest hotade arter genom att även deras livsmiljöer skyddas, att det införs förbud mot störning samt möjligheten att omfatta alla vilda djur oavsett artgrupp. Nämnden ser också positivt på att Naturvårdsverket regelbundet ska göra en vetenskapligt baserad översyn av fridlysta arter, samt dess skyddsnivå.

Förslaget att införa en ny dispensmöjlighet för åtgärder som utgör ett allt överskuggande allmänintresse anser Tekniska nämnden vara rimligt, men det behöver klargöras vad som avses med ett sådant intresse. Tekniska nämnden vill påpeka att det i vissa fall kan finnas behov av att väga artskydd mot samhällsnyttiga allmänintressen, såsom kollektivtrafik, energiförsörjning eller annan större infrastruktur av regional eller nationell vikt, och att dessa då kan ingå. Sådana åtgärder bör dock endast tillåtas om inga alternativ finns och med krav på kompensationsåtgärder.

Utöver detta bedömer tekniska nämnden att de andra förslagen innebär en försämring av artskyddet, framför allt de nya föreslagna undantagen i 9 a och 9 b §§. Undantagen innebär att förbuden inte gäller ifall syftet inte är att skada arten, eller om förbudet avsevärt försvårar pågående markanvändning. Fokus läggs på syftet med verksamheten eller åtgärden i stället för faktisk effekt, vilket kan leda till försämrade förutsättningar för många hotade arter, och i förlängningen försvåra arbetet med att bevara den biologiska mångfalden.

Nämnden ser också en risk med att det starkaste skyddet endast omfattar kritiskt och starkt hotade arter, vilket innebär att många arter på rödlistan – såsom de sårbara (VU) – riskerar att stå utan tillräckligt skydd, vilket kan leda till att status för dessa arter försämras innan de hinner klassas om.

Det konstateras i promemorian under stycket om konsekvenser för miljön, att förslagets effekt på de nationella miljömålen, särskilt ”Ett rikt växt- och djurliv”, bedöms som negativ. Tekniska nämnden bedömer att förslagen även riskerar att försvåra arbetet med Malmö stads kommunfullmäktigemål om biologisk mångfald, miljöprogrammets mål om biologisk mångfald, samt målen i stadens Naturvårdsplan. I vilken utsträckning föreslagna förändringar kan komma att påverka Malmö stads mål påverkas dock i hög utsträckning av vilka arter som kommer att ingå i den förteckning som kommer att tas fram (bilaga 2).

Regeringen skriver i sitt pressmeddelande från 24 juli 2025 att det också pågår ett arbete med frågan om ersättning till markägare vid rådhetsinskränkningar till följd av fridlysningsbestämmelserna. Tekniska nämnden anser att den tillsammans med bilaga 2 med förteckning av de skyddade arterna och deras skyddsnivå bör remitteras samtidigt för att kunna göra en samlad bedömning av konsekvenserna.

Gällande vilka som berörs av förändringarna av lagstiftningen om fridlysning ser nämnden att alla markägare omfattas, och att även landets kommuner, kyrkan m fl därför ska läggas till.

Ordförande

[Förnamn Efternamn]

[Fyll i titel]

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]